

Finansrapport Vaksdal Kommune

Langsiktige finansielle aktiva

31.08.2022

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret i Vaksdal kommune. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

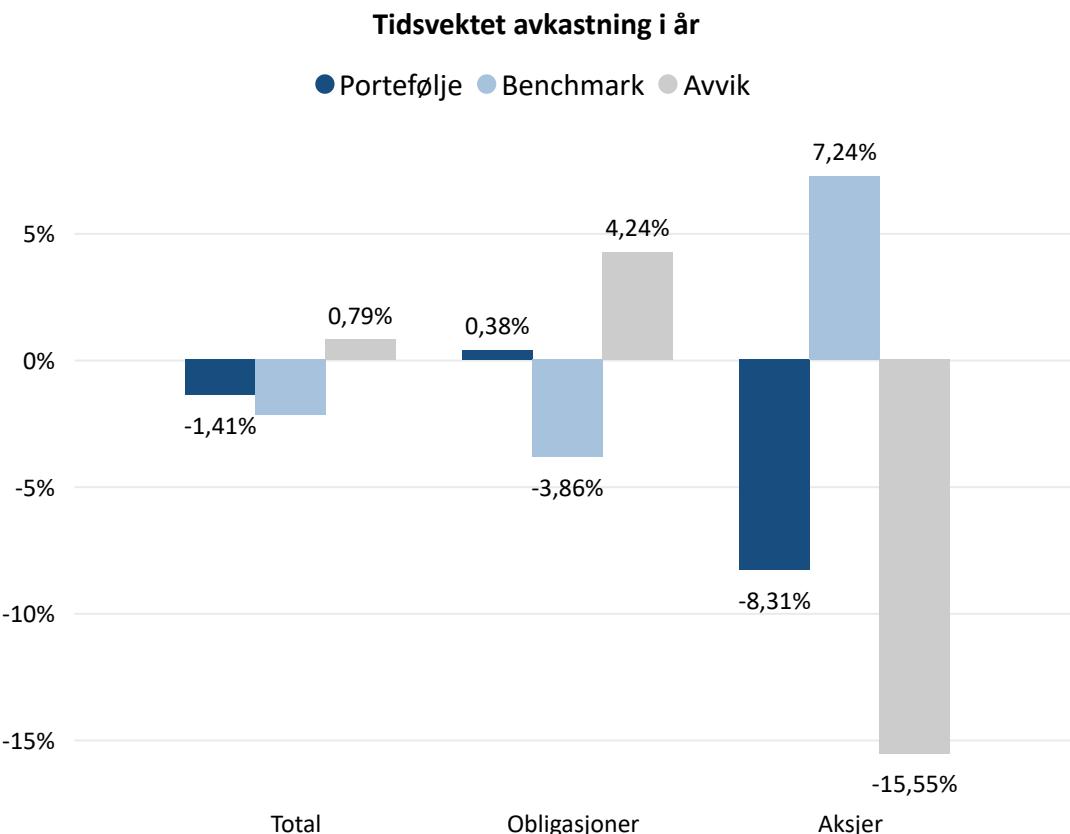
Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer. Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i verdipapirmarkedet slik at endelig avkastning og resultat på et eventuelt avviklingstidspunkt kan være vesentlig lavere eller høyere. Det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedskurser/markedspriser i rapporten. Ved årsavslutning er det benyttet ligningskurser fastsatt av Verdipapirforetakenes Forbund for aksjer, sertifikater og obligasjoner. Det er brukt tidsvektet avkastning i beregningene. Forvaltningshonorarer er medberegnet i avkastningstallene.

Historisk avkastning i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstop og verdiendringer.

Rapporten inneholder kun langsiktige finansielle aktiva som er forvaltet av BCM og rapporten er utarbeidet i henhold til krav i finansreglementets kapittel 13 og spesielt risikorammene skissert i kapittel 13.3. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

Oppsummering

Per siste tertial er totalavkastningen **-1,41%**, dette er **0,79%** - poeng over benchmark. I perioden har midlene vært plassert i rentebærende verdipapirer med kort durasjon og høy kredittkvalitet, samt egenkapitalbevis i norske sparebanker / aksjer i norske børsnoterte selskaper / internasjonale fond.

Egenkapitalbevis/aksjer/internasjonale fond har levert avkastning på **-8,31%**, dette er **-15,55%**- poeng under indeks. Obligasjoner har gitt en avkastning på **0,38%**, dette er **4,24%** - poeng over benchmark som er norske statsobligasjoner med durasjon på 3 år. Avvik på obligasjoner skyldes at vi har kortere durasjon og høyere kreditrisiko enn benchmark. Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark fordi Vaksdal kommune sin aksjeporbefølje har en annen sammensetning.

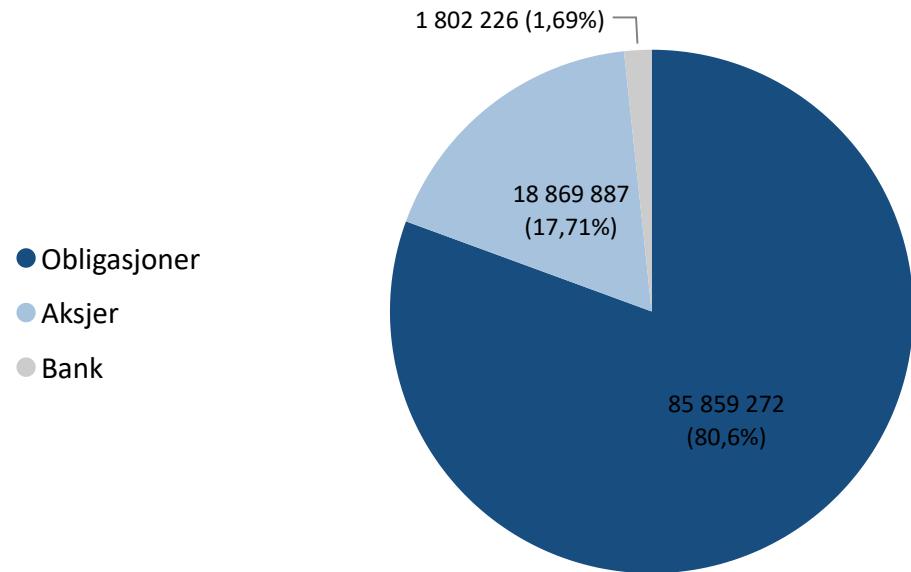
Ved en sannsynlig normalisering av kapitalmarkedene, vil BCM søke å legge en større andel over i obligasjoner med høyere kredittpåslag innenfor rammen av kommunens finansreglement for å oppnå en høyere forventet avkastning over tid. Fastrenteobligasjoner anses som risikofylt på grunn av forventet renteoppgang, men må være i porteføljen for å oppnå durasjonskravet i finansreglementet. BCM vil holde på sin strategi med liten turnover (kjøp/salg) i porteføljen. I egenkapitalbevisporteføljen vil BCM benytte svingninger i markedet til begrenset kjøp/salg. BCM fastholder sin strategi om lav turnover i porteføljene.

Aktivklasse	Benchmark navn	Resultat	Resultat %	Benchmark	Avvik
Aksjer	OBX Total Return Index	-1 841 865	-8,31%	7,24%	-15,55%
Obligasjoner	ST4X/NOGOVD3	325 664	0,38%	-3,86%	4,24%
Total	VaksdalBenchmark	-1 516 201	-1,41%	-2,20%	0,79%

Porteføljen består av 21 rentepapirer, 21 aksjer og egenkapitalbevis, samt 1 aksjefond

Oppsummering

Allokering av langsiktige finansielle aktiva

Midlene er plassert i bankinnskudd og direkteide rentebærende verdipapir utstedt av norske banker, samt aksjer og egenkapitalbevis.

Samlet portefølje forvaltet av BCM var ved tertialslutt kr. 106 531 385.

Rentebetingelsene på alle verdipapirene i renteporteføljen er enten faste eller flytende som er knyttet opp mot 3 måneders NIBOR. Se mer under Detaljoversikt.

Investeringene er gjort i børsnoterte verdipapir med god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet. Plasseringene kan gjøres disponibele for Vaksdal kommune i løpet av kort tid.

Ingen av utstederne eller verdipapirene i renteporteføljen har lavere rating enn BBB-.

Midlene er søkt plassert i henhold til Vaksdal kommune sine etiske retningslinjer for finansielle investeringer.

Porteføljen har også en andel med kontanter som fortløpende benyttes når kjøpsmuligheter oppstår i markedet.

Aktivklasse	Markedsverdi	Markedsverdi, % av total
Aksjer	18 869 887	17,71%
Bank	1 802 226	1,69%
Obligasjoner	85 859 272	80,60%
Total	106 531 385	100,00%

Porteføljen består av 21 rentepapirer, 21 aksjer og egenkapitalbevis, samt 1 aksjfond

Aktiva fordeling

Plassering	Minimum	Maksimum	Nøytral	Status	Vekt
Risikoklasse 1-3	80%	100%	80%	82%	Overvekt
Risikoklasse 4-6	0%	20%	20%	18%	Undervekt
Norske aksjer og egenkapitalbevis	30%	60%	40%	54%	Overvekt
Internasjonale aksjer	40%	70%	60%	46%	Undervekt

TABELL: Allokering av langsiktige finansielle aktiva. Det skiller mellom rammer for bruk av renteinstrumenter og egenkapitalinstrumenter.

Nøytral brukes dersom allokering er innenfor +/- 2 % av nøytral vekt.

RISIKOKLASSER

Risikoklasse 1 : Norske obligasjoner/sertifikat utstedt av stat eller føretak med statsgaranti, samt statsobligasjonsfond

Risikoklasse 2: Norske obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner/sertifikat utstedt av Statsføretak, fylkeskommunar og kommunar, kraftverk med garanti frå kommune/fylkeskommune, bankar, forsikringsselskap og kredittføretak, innskot i bankar. BIS-vekt maksimum 20%.

Risikoklasse 3: Norske obligasjoner/sertifikat utstedt av industriføretak eller fond med tilsvarende risiko. Pengemarknadsfond- og obligasjonsfond etter same kriteria som over. Obligasjoner, sertifikat og innskot som inngår i risikoklasse 2 og 3 (enten enkeltvis eller gjennom verdipapirfond) er minimum ratet investmentgrade, dvs. BBB- eller betre.

Risikoklasse 4: Ansvarlege lån

Risikoklasse 5: Aksjefond

Risikoklasse 6: Enkeltaksjer og eigekapitalbevis

Kontroll av risikorammene i finansreglementet

Klasse	Beløp i kr.	Andel	Ramme	Status
Risikoklasse 1		0%	100%	✓
Risikoklasse 2	87 661 498	82%	100%	✓
Risikoklasse 3		0%	10%	✓
Risikoklasse 4		0%	10%	✓
Risikoklasse 5	8 599 145	8%	20%	✓
Risikoklasse 6	10 270 743	10%	20%	✓

TABELL: Fordeling på de ulike risikoklassene i prosent av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i finansreglementet. Risikoklasse 4, 5 og 6 skal ikke overstige 20 % av samlede langsiktige aktiva.

Klasse	Største posisjon	Maksimum	Status
Risikoklasse 1	0,0%	100,0%	✓
Risikoklasse 2	7,5%	35,0%	✓
Risikoklasse 3	0,0%	5,0%	✓
Risikoklasse 4	0,0%	5,0%	✓
Risikoklasse 5	8,1%	10,0%	✓
Risikoklasse 6	1,0%	15,0%	✓

TABELL: Ramme for plassering pr. debitor regnet av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i finansreglementet.

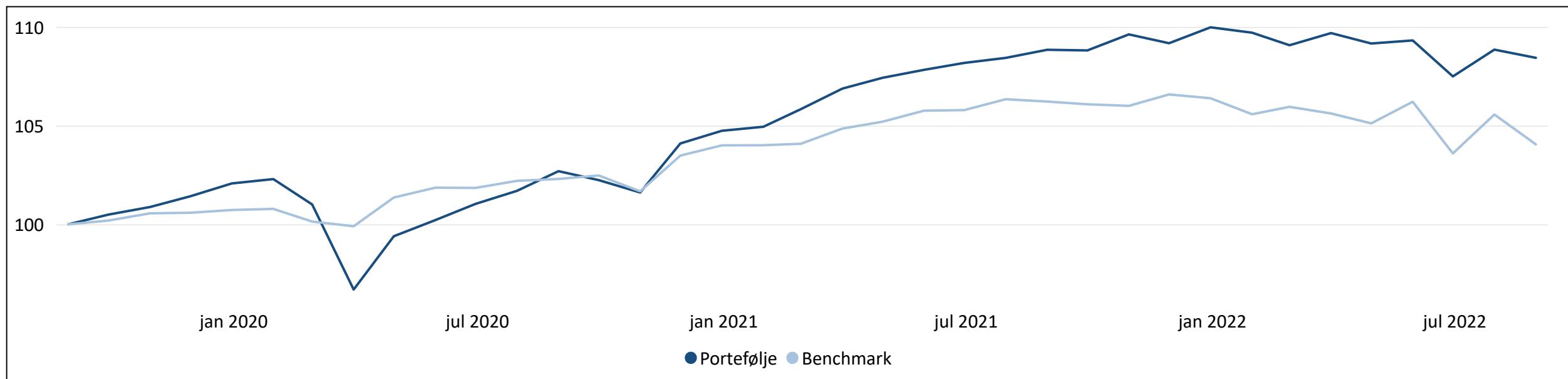
Tilleggspunkt for plasseringer i enkeltaksjer og egenkapitalbevis	Status
Det skal søkes god spredning på flere enkeltaksjer	✓
Direkteplasseringer bare i selskap som er notert på Oslo Børs	✓

TABELL: Begrensninger vedrørende plassering i enkeltaksjer og egenkapitalbevis i en normalsituasjon.

Børsliste	Beløp i kr.	Andel	Minimum	Status
Aksjer - Norske - OBX	8 583 911	84%	75%	✓
Aksjer - Norske - Andre	1 686 832	16%	0%	✓

TABELL: Begrensninger vedrørende plassering i OBX og andre indeks.

Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

FIGUR: Historisk avkastning for samlet portefølje sammenlignet med kommunens benchmark basert på 36 måneders rullerende tidshorisont. Sluttresultat av 100 kr investert i starten av perioden. Avkastningsmål er satt av kommunen selv.

	Portefølje	Benchmark
Annualisert avkastning	2,73%	1,33%
Standardavvik	3,90%	2,72%
Relativt standardavvik	3,14%	
Tracking error	3,14%	
Information ratio	0,45	

Annualisert avkastning: Gjennomsnittlig geometrisk annualisert avkastning basert på 36 måneders rullerende tidsperiode. Standardavvik er et statistisk mål som innen finans benyttes for å måle hvor mye historisk avkastning svinger. Høyt standardavvik indikerer at kurssvingningene har vært høye. Teoretisk sett uttrykker standardavviket et sannsynlighetsutfall. Det er vanlig å anta at avkastningen med 2/3 sannsynlighet vil havne mellom +/- 1 standardavvik fra gjennomsnittlig avkastning.

Relativt standardavvik: Den relative risikoen i forvaltningen av langsiktige finanzielle aktiva er angitt ved å beregne rullerende relativ volatilitet (standardavviket til differansen mellom faktisk avkastning og strategi avkastning) over 36 måneder.

Tracking error: Den økonomiske fortolkning av relativ risiko (tracking error) er at vi med 2/3 sannsynlighet kan forvente at den årlige avkastningen vil ligge innenfor 3,14% - poeng i forhold til benchmark.

Information ratio (IR): IR er et risikojustert mål som forteller hvor mye meravkastning en forvalter har bidratt til, målt mot den aktive risikoen som er tatt (tracking error). Positiv IR (alt over null) betyr at forvalter har gitt meravkastning. Som alle historiske tall, trenger ikke en høy historisk IR å bety at forvalter klarer å gjenskape tilsvarende resultater fremover.

Stresstest

Aktivaklasse	Markedsverdi i kr.	Endringsparameter	Resultat i kr.	Resultat i %
Bank	1 802 226	0	0,00	0,000%
Obligasjoner	85 859 272	+2% renteskift	-225 996,49	-0,212%
Egenkapitalbevis	1 184 040	-30% verdiendring	-355 212,00	-0,333%
Aksjefond	8 599 145	-20% verdiendring	-1 719 828,97	-1,614%
Aksjer	9 086 703	-30% verdiendring	-2 726 010,79	-2,559%
Samlet	106 531 385		-5 027 048,25	-4,719%

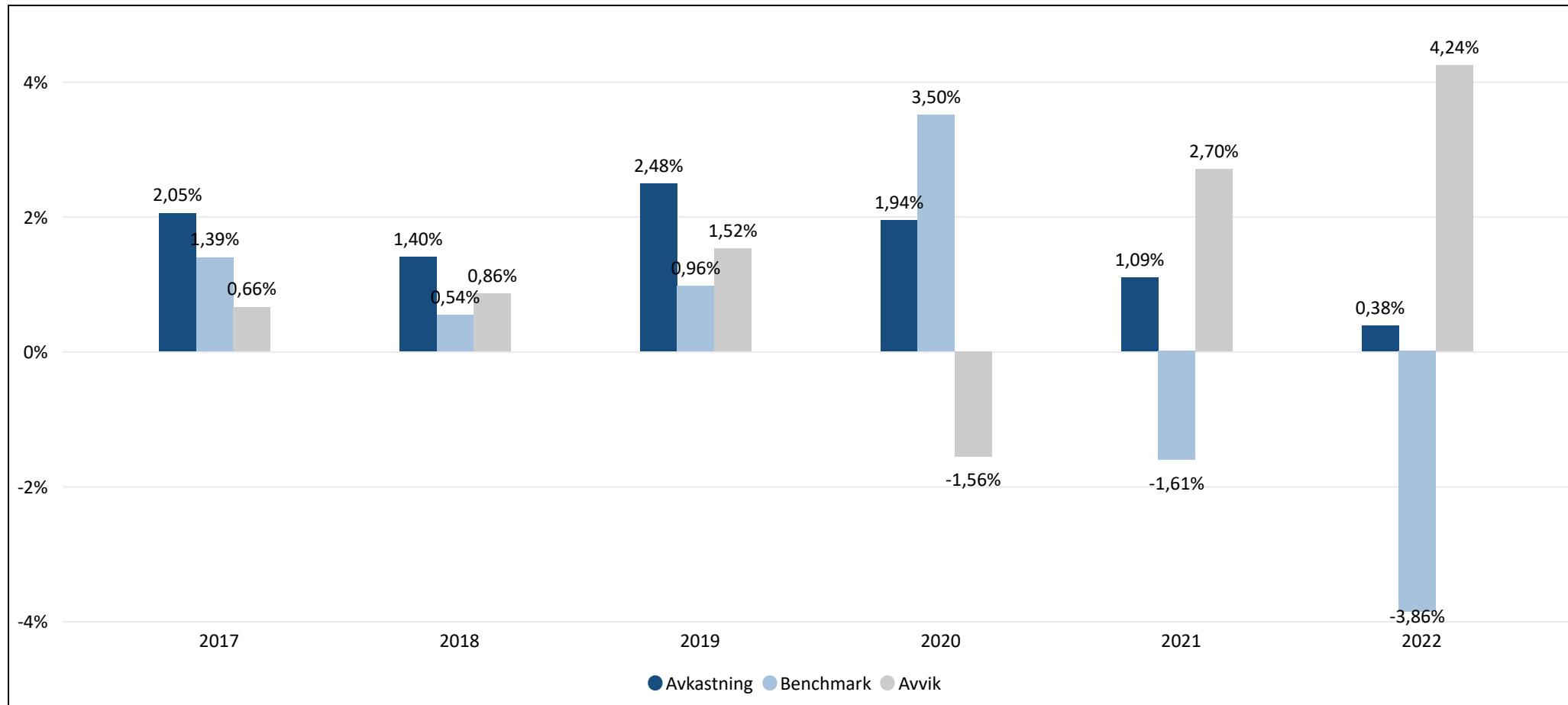
Midlene er forvaltet etter rammene i finansreglementet. Midlene forvaltes til enhver tid etter kriteriene: sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning. Forvaltningen blir styrt etter en rullerende investeringshorisont på 5 år, samtidig som en prøver å få en rimelig bokført avkastning årlig.

Ved utgangen av rapporteringsperioden viser stresstesten at samlet potensielt verdifall er kr 5 027 048,25 tilsvarende -4,719% av samlede midler under forvaltning av BCM. Det potensielle tapet gir en indikasjon på hvor mye kommunen taper dersom parameteren inntreffer og porteføljen realiseres. Verdifallet er beregnet ved å bruke renteporteføljens modifiserte durasjon.

Durasjon er et mål på volatiliteten til en obligasjon eller en portefølje som gir lineære estimerer av endringen i markedspris som følge av en renteendring. Følgelig er det viktig å være klar over presisjonsgraden til durasjonsmålet. For små endringer vil durasjon gi et meget presist estimat på endringene i markedspris, men denne presisjonsgraden vil avta i takt med størrelsen på renteendringen. For store renteendringer er durasjonsmålet relativt upresist.

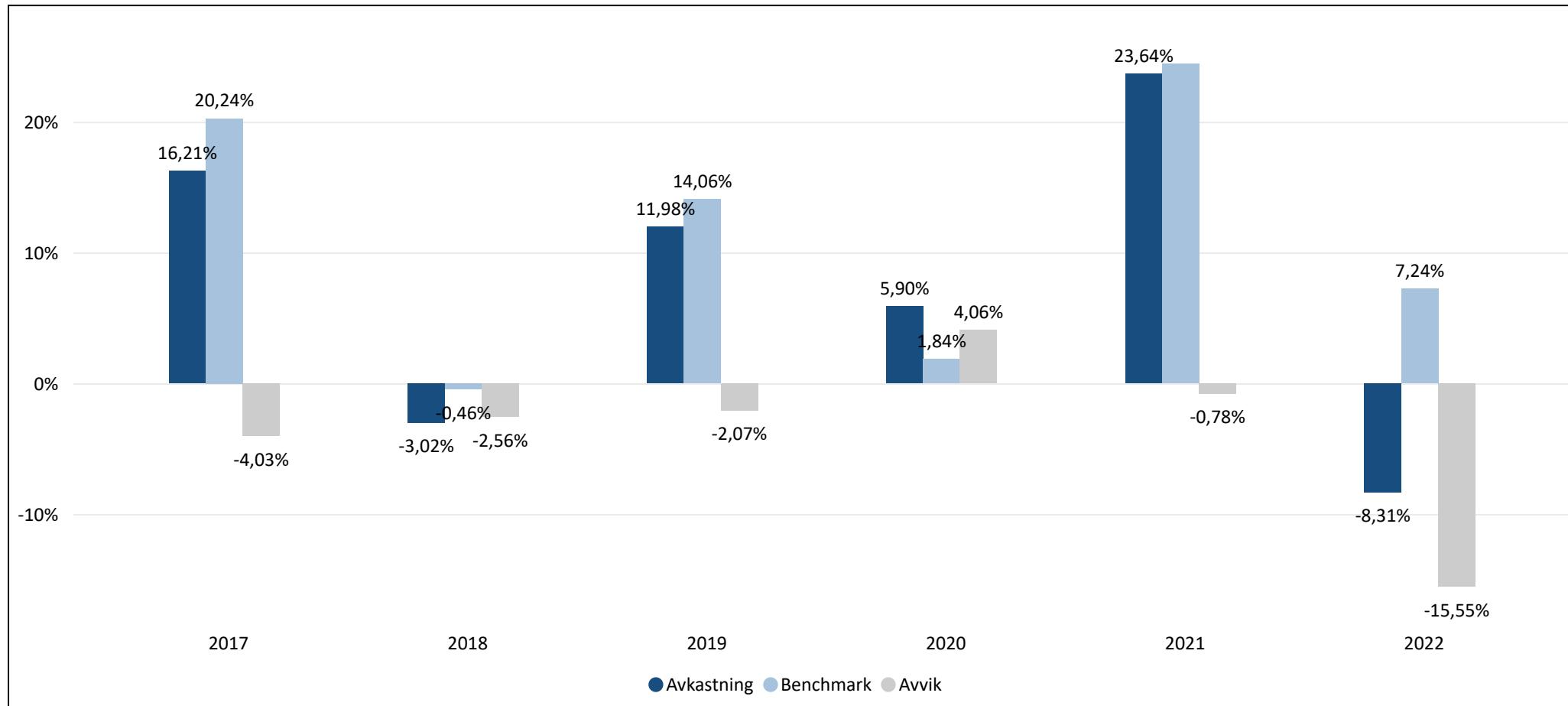
Det potensielle tapet antas være akseptabelt i forhold til kommunen sin risikobærende evne.

Historisk avkastningsresultat obligasjoner og sertifikat

FIGUR: Tidsvektet avkastning obligasjoner sammenlignet med referanseindeks

Historisk avkastningsresultat aksjer og egenkapitalbevis

FIGUR: Tidsvektet avkastning aksjer og egenkapitalbevis sammenlignet med referanseindeks

Vurdering

STRATEGI VERDIPAPIRER

Rentene og kreditmarginene har kommet opp siden sist. Norges Bank har hevet styringsrenten til 1,75 % og vi forventer ytterligere hevinger i tiden fremover. BCM sin strategi er plassering av majoriteten av porteføljen i obligasjoner med flytende rente (FRN obligasjoner), dvs. knyttet til 3 mnd. NIBOR og regulering hver 3 mnd. i påvente av oppgang i rentenivået.

Ved en sannsynlig normalisering av kapitalmarkedene, vil BCM søke å legge en større andel over i obligasjoner med høyere kreditpåslag innenfor rammen av kommunens finansreglement, for å oppnå en høyere forventet avkastning over tid. BCM vil holde på sin strategi med liten turnover (kjøp/salg) i porteføljen.

Egenkapitalbevis/aksjeporteføljen består av selskaper med god historikk og god omsettelighet. Vi har et langsiktig syn på selskapene vi investerer i, men vil også benytte svingninger i markedet til endringer i porteføljesammensetning.

VURDERING AV RISIKO

Kreditrisikoen er styrt gjennom klassifiserte risikoklasser. Midlene er plassert innenfor rammene gitt i forvaltningsreglementet. Det er ingen valutarisiko, da alle midlene er plassert i NOK. Porteføljen er diversifisert og består av likvide verdipapirer. Investeringene er gjort i verdipapir notert på Oslo Børs, eller med tilsvarende god grad av omsetning.

Likviditetsrisikoen i porteføljen er dermed lav, og investeringen kan omgjøres til kontanter i løpet av relativ kort tid hensyntatt situasjonen. Ved utløpet av rapporteringsperioden er porteføljen stresstestet, og det potensielle tapet vurderes som akseptabelt i forhold til risikobærende evne.

I finansporteføljen forvaltet av Bergen Capital Management AS er det ingen avvik fra finansreglementet.

Kommentarer

MARKEDSRAPPORT

Om det var det at 2022 er tigerens år som gjorde at Nancy Pelosi bestemte seg for å stikke en finger i øyet på den kinesiske tigeren, eller at hun på generell basis liker å vise styrke, er vanskelig å si, da hun valgte å trosse kinesiske advarsler om å besøke Taiwan. Bråk ble det uansett, da hun som første offisielle representant fra USA på 25 år besøkte Taiwan. August måned startet således med nok et uromoment som truer både verdensfreden og markedene.

Men det tok ikke mer enn et par dager før aksjemarkedene fortsatte den positive trenden fra forrige måned. Drivkrefter bak oppgangen kan nok tilskrives blant annet at begge ISM-indeksene fra USA, både for industrien og servicenæringen, var over 50, noe som fremdeles indikerer en oppgang i økonomien. Senere i måneden kom riktignok PMI indeksene og viste en nedgang, så det er tydeligvis ikke helt klart om USA er på vei inn i en resesjon eller ikke.

Inflasjonstallene fra USA ble også tolket positive, da man fikk en nedgang fra 9,1 % årsvekst til 8,9 % og markedene øynt et håp om at FED hadde kontroll, på bakgrunn av denne «kraftige» nedgangen i inflasjonen.

Imidlertid ble det igjen fokus på stigende renter og halvveis i måneden valgte aksjemarkedene å takke for seg og krype nedover. Gjennom hele august måned har vi sett en stigning i amerikanske renter, noe som i stor grad skyldes uttalelser fra FED og dets medlemmer, ikke minst under den årlige konferansen i Jackson Hole. Sammenligner vi uttalelser fra FED i fjor, når de til stadighet omtalte inflasjonen som «transitory», med uttalelsene i år, er det som natt og dag. Det er uansett lenge siden FED har vært mer haukete enn under årets konferanse, hvor Powell proklamerte at de skal fortsette med renteøkningen inntil de får kontroll på inflasjonen, selv om dette vil måtte medføre «some pain» på økonomien. Det går nok mot en ny «unusual large increase» på rentemøtet senere i september. Markedene er uansett i gang med å prise dette inn og man forventer en rentetopp allerede til neste år på nærmere 4 %, for deretter å falle tilbake mot mer «normale» nivåer.

Norges Bank var også ute med en renteøkning på 50 punkter til 1,75 % og vi venter en videre oppgang mot nærmere 3 % i desember måned. Inflasjonstallene er jokeren her og siste måling viser en årsvekst på hele 6,8 %.

Det er mange årsaker til denne prisstigningen, men det er ingen tvil om at energiprisene har stor innvirkning. Når vi i løpet av august så gassprisen stige til en pris som tilsvarer over 500 USD per oljeekvivalent, er det ikke til å unngå at vi frykter en videre inflasjon i både Norge og internasjonalt.

Vi oppsummerer august med følgende data per 31.08.2022. Amerikansk 10 åring ligger på 3,13 %. Norsk 10 åring er på 3,36 %. Norsk 10 års swap er på 3,54 %. Oljeprisen er på 96,49 USD. OSEBX var ned 0,36 % i august og er opp 3,93 % i 2022. S&P 500 var ned 4,24 % på månedsbasis og er ned 17 % i 2022, mens NASDAQ var ned 4,64 % i august og er ned 24,5 % i 2022.

Detaljoversikt - Rentepapirer

Portefølje/Verdipapir	Beholdning	Snitt kurs	Investert beløp	Markedskurs	Markedsverdi	Urealisert gevinst	Påløpte renter	Andel	Endring urealisert	Realisert	Renter	Resultat	Sist Mnd.	I perioden
Obligasjoner - Flytende rente	86 000 000		85 867 080		85 859 272	-242 126	234 317	99,72%	-603 216	-62 550	1 065 750	399 985	0,08%	0,47%
1091795 FRN Søgne og Greipstad	4 000 000	100,02	4 000 920	98,94	3 973 894	-43 506	16 480	4,62%	-54 986	0	50 192	-4 793	0,00%	-0,12%
FRN Aasen Spb.	4 000 000	99,94	3 997 600	99,98	4 001 785	1 447	2 738	4,65%	-20 953	0	47 746	26 793	0,11%	0,67%
FRN Aurskog Sparebank									1 530	-24 330	76 391	53 591		0,66%
FRN Blaker Sparebank									-12 600	7 410	19 348	14 158		0,47%
FRN Flekkefjord Sparebank	5 000 000	100,13	5 006 500	99,98	5 014 317	-7 706	15 522	5,82%	-29 206	0	63 210	34 004	0,14%	0,68%
FRN Flekkefjord Sparebank 22/26	3 000 000	100,00	3 000 000	99,54	2 993 098	-13 944	7 042	3,48%	-13 944	0	7 042	-6 902	-0,23%	-0,23%
FRN Hønefoss Sparebank	5 000 000	100,00	5 000 000	100,10	5 011 227	4 783	6 444	5,82%	-22 717	0	61 344	38 627	0,13%	0,77%
FRN Jæren Sparebank	5 000 000	100,74	5 037 000	100,32	5 030 264	-20 807	14 071	5,84%	-44 307	0	71 836	27 529	0,13%	0,55%
FRN Larvikbanken 21/26	4 000 000	98,35	3 934 000	98,15	3 934 091	-7 998	8 089	4,57%	-7 998	0	13 156	5 158	-0,01%	0,13%
FRN Lillesands Sparebank 20/25	4 000 000	100,70	4 027 960	99,86	4 013 608	-33 518	19 167	4,66%	-33 518	0	44 112	10 594	0,01%	0,49%
FRN Lillestrøm Sparebank	2 000 000	100,00	2 000 000	99,86	1 998 766	-2 739	1 505	2,32%	-14 339	0	23 505	9 166	0,09%	0,46%
FRN Luster Sparebank									8 000	-15 600	15 010	7 410		0,18%
FRN Narvik Sparebank	5 000 000	99,60	4 979 750	100,17	5 012 483	28 795	3 938	5,82%	-35 455	0	63 412	27 957	0,09%	0,56%
FRN Nidaros Sparebank	4 000 000	99,86	3 994 400	99,66	4 002 115	-8 139	15 853	4,65%	-48 539	0	55 032	6 493	0,05%	0,16%
FRN Orkla Sparebank 22/26	4 000 000	99,96	3 998 320	97,84	3 925 437	-84 861	11 978	4,56%	-84 861	0	45 938	-38 923	0,06%	-0,97%
FRN Sandnes Sparebank	8 000 000	100,00	8 000 000	100,14	8 036 923	10 817	26 107	9,33%	-37 983	0	108 251	70 268	0,18%	0,88%
FRN Sparebank Søre Sunnmøre	4 000 000	100,00	4 000 000	100,04	4 017 442	1 622	15 820	4,67%	-21 978	0	51 620	29 642	0,12%	0,74%
FRN Sparebank1 Nordmøre	2 000 000	100,00	2 000 000	98,54	1 978 545	-29 277	7 822	2,30%	-29 277	0	18 641	-10 636	0,16%	-0,53%
FRN Spb 1 Sørøst-Norge 21/26	3 000 000	99,26	2 977 770	98,34	2 951 894	-27 426	1 550	3,43%	-27 426	0	17 502	-9 925	0,06%	-0,33%
FRN Surnadal Sparebank	5 000 000	99,95	4 997 600	100,25	5 034 673	15 073	22 000	5,85%	-31 327	0	67 219	35 892	0,13%	0,72%
FRN Søgne Sparebank	4 000 000	100,00	4 000 000	99,98	3 999 613	-743	357	4,65%	-20 743	0	46 098	25 355	0,11%	0,63%
FRN Totens Sparebank									29 750	-30 030	2 139	1 859		0,04%
FRN Åfjord Sparebank	4 000 000	100,00	4 000 000	99,85	4 008 735	-6 022	14 758	4,66%	-23 222	0	50 442	27 220	0,10%	0,68%
Skudenes & Aakra Sparebank	5 000 000	98,26	4 913 000	97,97	4 918 083	-14 417	19 500	5,71%	-14 417	0	21 376	6 959	0,04%	0,14%
Ørland Sparebank 19/23	2 000 000	100,11	2 002 260	99,94	2 002 278	-3 559	3 578	2,33%	-12 699	0	25 189	12 489	0,09%	0,62%
Obligasjoner - Forvaltningshonorarer	0		0		0	0	0	0,00%	0	-74 321	0	-74 321	-193,75%	-16,44%
Akkumulerte forvaltningshonorarer -	0	0,00	0	1,00	0	0	0	0,00%	0	-74 321	0	-74 321	-193,75%	-16,44%
Totalt	86 241 450		86 108 530		86 100 721	-242 126	234 317	100,00%	-603 216	-136 871	1 065 750	325 664	0,07%	0,38%

Detaljoversikt - Aksjer og egenkapitalbevis

Portefølje/Verdipapir	Beholdning	Snitt kurs	Investert beløp	Markedskurs	Markedsverdi	Urealisert gevinst	Andel	Endring unrealisert	Realisert	Utbytte	Resultat	Sist mnd.	I perioden	
Aksjer - Forvaltningshonorarer			0		0	0	0,00%		0	-71 594	0	-71 594	-193,75%	
Akkumulerte forvaltningshonorarer - Aksjeporfølje	0	0,00	0	1,00	0	0	0,00%		0	-71 594	0	-71 594	-193,75%	
Aksjer - Hovedlisten OBX			8 410 128		8 583 911	173 783	42,01%		-638 930	427 445	250 184	38 699	-0,52%	
Aker BP ASA	2 500	306,61	766 530	347,70	869 250	102 720	4,25%		94 945	141 197	34 438	270 580	5,78%	
DNB BANK ASA	5 156	115,17	593 805	190,00	979 640	385 835	4,79%		-66 512	0	50 271	-16 241	0,21%	
Equinor ASA									-73 365	92 900	0	19 535	7,03%	
Frontline Ltd	5 000	91,90	459 513	116,90	584 500	124 987	2,86%		124 987	0	0	124 987	27,27%	
Gjensidige Forsikring ASA	2 000	203,09	406 182	202,00	404 000	-2 182	1,98%		-2 182	0	0	-2 182	0,30%	
MOWI	5 000	175,90	879 522	204,30	1 021 500	141 978	5,00%		-27 000	0	16 750	-10 250	-8,06%	
Nordic Semiconductor ASA	2 500	185,23	463 066	153,00	382 500	-80 566	1,87%		-80 566	0	0	-80 566	-8,93%	
Norwegian Air Shuttle ASA	93	6,26	582	8,49	790	208	0,00%		-217	0	0	-217	-9,33%	
Orkla ASA A-aksjer	8 000	83,13	665 005	83,42	667 360	2 355	3,27%		-33 680	0	24 000	-9 680	0,19%	
Salmar ASA	1 000	700,51	700 508	659,50	659 500	-41 008	3,23%		-80 870	193 348	20 000	132 478	-5,85%	
Scatec	4 000	148,08	592 334	101,30	405 200	-187 134	1,98%		-151 675	0	7 620	-144 055	-11,61%	
Schibsted ASA	2 500	291,05	727 622	182,80	457 000	-270 622	2,24%		-270 622	0	5 000	-265 622	1,05%	
Storebrand Asa Ordinære	9 000	65,51	589 625	79,82	718 380	128 755	3,52%		-75 960	0	31 500	-44 460	-0,99%	
Subsea 7 S.a.	6 000	88,29	529 724	89,38	536 280	6 556	2,62%		149 700	0	6 000	155 700	2,95%	
Telenor ASA	3 379	158,76	536 436	109,00	368 311	-168 125	1,80%		-101 792	0	16 895	-84 897	-6,84%	
Yara International ASA	1 257	397,51	499 674	421,40	529 700	30 026	2,59%		-44 121	0	37 710	-6 411	2,53%	
Aksjer - Hovedlisten OSEAX			274 401		136 492	-137 909	0,67%		-364	0	4 603	4 239	0,14%	
BW Energy Ltd.	44	30,82	1 356	24,82	1 092	-264	0,01%		-264	0	0	-264	-9,48%	
BW Offshore Limited	5 000	54,61	273 045	27,08	135 400	-137 645	0,66%		-100	0	4 603	4 503	0,22%	
Aksjer - Hovedlisten OSEBX			315 681		366 300	50 619	1,79%		-16 280	0	13 750	-2 530	-11,79%	
Lerøy Seafood Group ASA	5 500	57,40	315 681	66,60	366 300	50 619	1,79%		-16 280	0	13 750	-2 530	-11,79%	
Aksjer - Likviditet			1 560 777		1 560 777	0	7,64%		0	0	0	0	0,00%	
Likviditetsbeholdning - Aksjeporfølje	1 560 777	1,00	1 560 777	1,00	1 560 777	0	7,64%		0	0	0	0	0,00%	
Uoppgjorte poster									0	0	0	0	0,00%	
Egenkapitalbevis			803 149		1 184 040	380 891	5,80%		-250 960	0	76 900	-174 060	-3,58%	
Sparebank 1 Nord-Norge Egenkapitalbevis	5 200	57,01	296 472	89,70	466 440	169 968	2,28%		-115 960	0	36 400	-79 560	-4,06%	
Sparebank 1 SMN Egenkapitalbevis	3 000	78,10	234 286	121,20	363 600	129 314	1,78%		-83 400	0	22 500	-60 900	-2,10%	
Sparebanken Vest Egenkapitalbevis	4 000	68,10	272 391	88,50	354 000	81 609	1,73%		-51 600	0	18 000	-33 600	-4,43%	
Internasjonale aksjefond			2 720	2 506,67	6 819 359	3 160,88	8 599 145	1 779 786	42,09%	-1 636 618	0	0	-1 636 618	-3,64%
KLP AksjeGlobal Indeks 2	2 720	2 506,67	6 819 359	3 160,88	8 599 145	1 779 786	42,09%		-1 636 618	0	0	-1 636 618	-3,64%	
Totalt			18 183 495		20 430 664	2 247 169	100,00%		-2 543 153	355 851	345 437	-1 841 865	-2,25%	
													-8,31%	

Stamdata - Rentepapirer

Portefølje/Verdipapir	Valuta	Beholdning	ISIN	Forfall	Rentesats	Referanserente	Margin	Effektiv rente	Durasjon	Kredittdurasijs
Obligasjoner - Flytende rente										
1091795 FRN Søgne og Greipstad	NOK	4 000 000	NO0010917958	18.03.2025	2,06%	Nibor 3 Mnd	0,62%	3,63%	0,03	2,45
FRN Aasen Spb.	NOK	4 000 000	NO0010860521	23.08.2023	3,08%	Nibor 3 Mnd	0,62%	3,21%	0,23	0,97
FRN Flekkefjord Sparebank	NOK	5 000 000	NO0010891005	18.10.2023	2,54%	Nibor 3 Mnd	0,59%	3,14%	0,13	1,11
FRN Flekkefjord Sparebank 22/26	NOK	3 000 000	NO0012612235	05.08.2026	3,25%	Nibor 3 Mnd	1,05%	3,76%	0,18	3,68
FRN Hønefoss Sparebank	NOK	5 000 000	NO0010851850	15.05.2023	2,90%	Nibor 3 Mnd	0,62%	2,99%	0,21	0,70
FRN Jæren Sparebank	NOK	5 000 000	NO0010842495	31.01.2024	3,07%	Nibor 3 Mnd	0,87%	3,19%	0,17	1,39
FRN Larvikbanken 21/26	NOK	4 000 000	NO0010921612	05.02.2026	2,80%	Nibor 3 Mnd	0,60%	3,75%	0,15	3,27
FRN Lillesands Sparebank 20/25	NOK	4 000 000	NO0010886450	23.06.2025	2,50%	Nibor 3 Mnd	1,01%	3,64%	0,06	2,68
FRN Lillestrøm Sparebank	NOK	2 000 000	NO0010907165	20.02.2024	3,01%	Nibor 3 Mnd	0,59%	3,26%	0,22	1,45
FRN Narvik Sparebank	NOK	5 000 000	NO0010837230	21.11.2023	3,15%	Nibor 3 Mnd	0,73%	3,16%	0,22	1,21
FRN Nidaros Sparebank	NOK	4 000 000	NO0010864945	03.10.2024	2,46%	Nibor 3 Mnd	0,78%	3,51%	0,08	2,03
FRN Orkla Sparebank 22/26	NOK	4 000 000	NO0011204232	17.04.2026	2,45%	Nibor 3 Mnd	0,50%	3,71%	0,09	3,45
FRN Sandnes Sparebank	NOK	8 000 000	NO0010814171	16.01.2023	2,67%	Nibor 3 Mnd	0,72%	2,74%	0,13	0,37
FRN Sparebank Søre Sunnmøre	NOK	4 000 000	NO0010894926	29.09.2023	2,26%	Nibor 3 Mnd	0,60%	3,10%	0,08	1,06
FRN Sparebank1 Nordmøre	NOK	2 000 000	NO0012493909	07.10.2027	2,56%	Nibor 3 Mnd	0,86%	3,75%	0,06	4,69
FRN Spb 1 Sørøst-Norge 21/26	NOK	3 000 000	NO0011079782	25.08.2026	3,10%	Nibor 3 Mnd	0,56%	3,60%	0,20	3,77
FRN Surnadal Sparebank	NOK	5 000 000	NO0010832629	20.09.2023	2,20%	Nibor 3 Mnd	0,76%	3,06%	0,05	1,04
FRN Søgne Sparebank	NOK	4 000 000	NO0010861453	30.08.2023	3,21%	Nibor 3 Mnd	0,62%	3,24%	0,25	0,99
FRN Åfjord Sparebank	NOK	4 000 000	NO0010873581	03.07.2023	2,29%	Nibor 3 Mnd	0,61%	3,28%	0,09	1,07
Skudenes & Aakra Sparebank	NOK	5 000 000	NO0011161499	26.03.2026	2,16%	Nibor 3 Mnd	0,52%	3,70%	0,03	3,39
Ørland Sparebank 19/23	NOK	2 000 000	NO0010867757	06.11.2023	2,80%	Nibor 3 Mnd	0,62%	3,21%	0,18	1,17

Gjennomsnittlig durasjon **0,13**

Handelsoversikt

Obligasjoner

Handelsdato	Oppgjørsdato	Transaksjonstype	ISIN	Verdipapir	Antall/Pål.	Kurs	Beløp NOK	Kurtasje	Netto beløp	Tekst
03.08.2022	05.08.2022	Kjøp	NO0012612235	FRN Flekkefjord Sparebank 22/26	3 000 000	1,00	3 000 000	0	-3 000 000,00	
05.08.2022	05.08.2022	Renteinntekt	NO0010921612	FRN Larvikbanken 21/26	4 000 000	0,00	19 422	0	19 422,22	Autogenererte renter og avdrag
08.08.2022	08.08.2022	Renteinntekt	NO0010867757	Ørland Sparebank 19/23	2 000 000	0,01	10 079	0	10 078,88	Autogenererte renter og avdrag
15.08.2022	15.08.2022	Renteinntekt	NO0010851850	FRN Hønefoss Sparebank	5 000 000	0,00	24 267	0	24 266,66	Autogenererte renter og avdrag
22.08.2022	22.08.2022	Renteinntekt	NO0010837230	FRN Narvik Sparebank	5 000 000	0,01	25 278	0	25 277,77	Autogenererte renter og avdrag
22.08.2022	22.08.2022	Renteinntekt	NO0010907165	FRN Lillestrøm Sparebank	2 000 000	0,00	9 713	0	9 713,33	Autogenererte renter og avdrag
23.08.2022	23.08.2022	Renteinntekt	NO0010860521	FRN Aasen Spb.	4 000 000	0,00	19 320	0	19 320,00	Autogenererte renter og avdrag
25.08.2022	25.08.2022	Renteinntekt	NO0011079782	FRN Spb 1 Sørøst-Norge 21/26	3 000 000	0,00	13 877	0	13 876,66	Autogenererte renter og avdrag
30.08.2022	30.08.2022	Renteinntekt	NO0010861453	FRN Søgne Sparebank	4 000 000	0,00	18 809	0	18 808,88	Autogenererte renter og avdrag
Totalt										0

Aksjer og egenkapitalbevis

Handelsdato	Oppgjørsdato	Transaksjonstype	ISIN	Verdipapir	Antall/Pål.	Kurs	Beløp NOK	Kurtasje	Netto beløp	Tekst
01.08.2022	24.08.2022	Utbytte	NO0010345853	Aker BP ASA	2 500	5,21	13 014	0	13 013,97	Utdelt utbytte
03.08.2022	05.08.2022	Kjøp	NO0010310956	Salmar ASA	1 000	699,11	699 109	1 398	-700 507,62	
Totalt										1 398

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Aksje

Eierandel i aksjeselskap. Aksjeeierne er ikke personlig ansvarlige for selskapets forpliktelser. Alle aksjer (av samme klasse) gir lik rett i selskapet. Gjennom generalforsamlingen utøver Aksjeeierne den øverste myndighet i aksjeselskapet. Se også egenkapitalbevis.

Aksjeforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av aksjer (eller andre egenkapitalinstrumenter).

Aktivklasser

Ulike typer verdipapirer, som for eksempel aksjer og obligasjoner.

Basispunkt

Et basispunkt er ett hundredels prosentpoeng. Denne måleenheten brukes særlig til å angi kostnader og avkastningsforskjeller i kapitalforvaltning.

BIS vekt (Bank of International Settlement)

Bank of international settlements (BIS) har satt opp retningslinjer for hvordan man skal risikoverte en låntager. Skalen går fra 0 til 1, hvor 0 er lavest. Staten er vektet 0, mens kommuner og banker er vektet 0,2. Industrielskaper er vektet 1. Vektingen innebefatter at man kan låne ut 5 ganger så mye penger til en kommune som til industrielskaper for å oppnå samme kreditrisiko. BIS-vektingen påvirker blant annet Kommunalbankens kapitaldekning, og derigjennom størrelsen på bankens ansvarlige kapital.

Benchmark

Sammenligningsgrunnlag. I rentemarkedet benyttes ofte renten på statspapirer som benchmark, mens ledende aksjeindeks er benyttes som benchmark i aksjemarkedet.

D-lånsrenten

Rente på overnatten-lån i Norges Bank.

Deflasjon

Vedvarende fall i det generelle prisnivået (se inflasjon).

Derivat

En finansiell kontrakt hvor verdien av verdien til en underliggende variabel på et fremtidig tidspunkt. Priser på finansielle aktiva, råvarer osv. benyttes ofte som underliggende variabel. Opsjoner og terminkontrakter er eksempler på derivater.

Durasjon

Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før alle kontantstrømmer (rentekuponer og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er svært følsom for renteendringer.

Effektiv rente

Avkastningen (årlig rente) man vil oppnå ved å investere i et rentepapir til dagens kurs og sitte på det til forfall. Kallas også yield.

Egenkapitalinstrumenter

Aktivklasse som i hovedsak omfatter (fysiske) aksjer, aksjefuturekontrakter og opsjoner knyttet til aksjeverdier.

Egenkapitalbevis

Verdipapir som ligner på en aksje, men som skiller seg med hensyn til eierrett til selskapsformuen og innflytelse i selskapets organer. Egenkapitalbevis kan utstedes av sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper for å tiltrekke seg ny kapital.

Emisjon

Innhenting av kapital ved utstedelse av verdipapirer. Ved en aksjeemisjon blir det utstedende aksjeselskapet tilført ny egenkapital, mens ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatlån blir utsteder tilført fremmedkapital.

ESB

Den europeiske sentralbanken, lokalisert i Frankfurt, som fra 1. januar 1999 har hatt ansvaret for å utforme og gjennomføre pengepolitikken innenfor den monetære unionen i EU.

Fastrenteobligasjon

Obligasjon som gir samme nominelle rente i hele løpetiden.

Finansieringsforetak

Samlebetegnelse for finansieringsselskaper og kredittforetak.

Finansieringsselskap

Selskap som har konsepsjon til å drive finansieringsvirksomhet, men ikke er bank, forsikringsselskap eller låneformidlingsforetak. I motsetning til kredittforetak er finansieringsselskap ikke obligasjonsutsatte.

Finansinstitusjoner

Selskap, foretak eller annen institusjon som driver finansieringsvirksomhet, med unntak av offentlige kreditinstitusjoner og fond, verdipapirfond, verdipapirforetak. Finansinstitusjon er en samlebetegnelse for banker, finansieringsforetak og forsikringsselskaper.

Finanstilsynet

Finanstilsynet fører tilsyn med finansinstitusjoner, institusjonene i verdipapirmarkedet, pensjonskasser, revisorer, regnskapsførere, eiendomsmeglere og inkassoselskaper.

F-innskudd

Bankenes innskudd i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Float

Floatperiode: Perioden fra det tidspunkt betalers konto belastes et beløp til det tidspunktet mottakers konto godskrives det samme beløp. Floatinntekt: Avkastningen den betalingsformidlene institusjon har av floatbeløpet i floatperioden.

F-lån

Bankenes lån i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Foliorenten

Renten bankene får på sine innskudd fra en dag til den neste i Norges Bank. Foliorenten er det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken.

Forvaltningskapital

Den samlede verdien av midlene en finansinstitusjon har til forvaltning. Forvaltningskapitalen tilsvarer balancesummen. Forkortelsen GFK benyttes for gjennomsnittlig forvaltningskapital.

FRA-rente

Forward Rate Agreement. Fremtidig renteavtale. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

Gjenkjøpsavtale

Salg av verdipapirer der man samtidig gjør en avtale om å kjøpe papirene tilbake på et senere tidspunkt til en avtalt pris.

Hybridkapital

Som andre bedrifter er bankene finansiert ved egenkapital og lån. Hybridkapital er en mellomting mellom egenkapital og lån. Hybridkapital er egenkapital i dårlege tider, og lån i gode. Avkastningen til hybridkapitalen er en rente, på samme måte som andre obligasjoner, med fast eller flytende rente. Det gjør at avkastningen på hybridkapital er trygg og forutsigbar, på samme måte som annen gjeld. Egenkapitalen får derimot utbytte, som varierer fra år til år. Hvis en bank taper mye penger, går det utover egenkapitalen. Men hybridkapitalen skal også skrives ned i samme takt som denne. På samme måte; hvis en bank går så dårlig at den ikke har lov til å betale utbytte til egenkapitalen, skal den heller ikke betale renter på hybridkapitalen.

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

IMM-dager

Vanlig brukte forfallsdager for standardiserte pengemarkedsprodukter (forkortelsen står for International Money Market).

Implisitt volatilitet

Forventet fremtidig volatilitet utledet fra opsjonspriser.

Indeks

En vei et sum av økonomiske/finansielle størrelser. Indekser benyttes til å si noe om utviklingen over tid. Konsumprisindeks er eksempler på hyppig benyttede indeks.

Inflasjon

Vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjonen måles vanligvis ved veksten i konsumprisindeksen (KPI).

Intervensjoner

Norges Banks kjøp og salg av utenlandsk valuta med sikte på å påvirke valutakursen.

Kapitaldekning

Et forholdstall som sier noe om soliditeten til finansinstitusjoner og verdipapirforetak. Det er spesielle regler for hvordan kapitaldekningen skal beregnes. Se Finanstilsynets internetsider om kapitaldekning.

Konkurransekursindeksen (KKI)

Indeks som viser verdien av norske kroner målt mot et veid gjennomsnitt av valutaene til 25 av Norges viktigste handelspartnerne. Stigende indeksverdi betyr svakere kronekurs.

Korrelasjon

Korrelasjonen mellom to variable beskriver graden av samvariasjon. Dersom korrelasjonen er lik 1 beveger de to variablene seg alltid helt i takt. Dersom det er null korrelasjon, beveger de seg helt uavhengig av hverandre.

KPI

Konsumprisindeks. Indeks som måler veksten i konsumprisene (se inflasjon).

KPI-JAE

Et mål på veksten i konsumprisene justert for avgiftsandringer og uten energivarier. KPI-JAE er et mål på den underliggende prisstigningen.

Kreditforetak

Foretak som i hovedsak finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av obligasjoner.

Kreditindikatorene (K2, K3)

Månedlige indikatorer for kredit til publikum (kommuneforvaltning, ikke-finansielle foretak og husholdninger). De viktigste indikatorene omfatter henholdsvis publikums bruttогjeld til innenlandske kreditorer (K2) og til alle kreditorer, dvs. inkludert utlandet, (K3).

Kreditinstitusjon

Foretak som mottar innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler og yter lån for egen regning.

Kredittrisiko

Risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtaLEN.

Likviditetspremie

Ulike verdipapirer er mer eller mindre lett omsettelige. For eksempel omsettes det i de fleste land statsobligasjoner for store beløp hver dag, mens det for enkelte obligasjoner utstedt av private selskaper kan være vanskelig å finne en kjøper eller selger om en ønsker å foreta en handel. Papirer som det vanskelig å få solgt har gjerne litt høyere avkastning på grunn av det. Denne meravkastningen kalles en likviditetspremie.

Likviditetsrisiko (for finansinstitusjoner)

Risiko for økte kostnader som følge av at en motpart ikke gjør opp sin forpliktelelse til rett tid. Risikoen skyldes at finansinstitusjonene, og spesielt bankene, i stor grad finansierer en forholdsvis langsiktig utlånsportefølje med kortsiktige innskudd eller innlåning.

Likviditetsrisiko (i finansielle markeder)

Risikoen for å oppnå en dårlig pris fordi antallet aktuelle kjøpere/selgere i markedet er lite. OBX er de 25 mest likvide aksjene på Oslo børs. OB Match er øvrige aksjer med minimum 10 handler pr. dag. OB Standard er aksjer med mindre enn 10 handler pr. dag.

M2

Pengeholdende sektors (publikum og andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter) beholdning av sedler og mynt, ubundne bankinnskudd og banksertifikater. M2 betegnes som det brede pengemengdebegrepet. Se også pengemengden.

Markedskapitaliseringsevakter

Markedskapitaliseringsevakter er vekter som svarer til den andel hvert aktivum eller aktivaklasse eller land/region har av total markedsverdi innenfor et definert univers. For Petroleumsfondet brukes slike vekter til å bestemme hvor stor andel hvert lands aksjindeks skal ha i totalindeksen for en region.

Markedsrisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktasjoner i finansielle markeder.

Meravkastning, mindreavkastning

Se differanseavkastning.

Nominell rente

Pålydende rente på en finansiell fordring. Se også realrente.

Nullkuponobligasjon

En obligasjon uten rentebetalinger. Nullkuponobligasjoner legges ut til underkurs, dvs. til en kurs lavere enn pålydende verdi, og løses inn til pålydende verdi ved forfall.

Obligasjon

Standardisert omsettlig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, renteutbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringsbestemmelser, avtales ved utstedelsen av lånet.

Operasjonell risiko

Risiko knyttet til farene for forstyrrelser og avbrudd av driftsmessig art, for eksempel brudd på prosedyrer, feil i IT-systemer eller maskinværer, regelbrudd, bedrägerier, brann og terrorangrep.

Oppgjørsrisiko

Risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Ved betalingsformidling blir transaksjoner generert av kunder og de resulterende eksponeringer vil ikke være resultat av eksplisitte kreditvurderinger. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Opsjon

Man skiller mellom to typer opsjoner, kjøpsopsjoner og salgsopsjoner. En kjøpsopsjon (salgsopsjon) er en rett, men ikke plikt til å kjøpe (selge) et underliggende aktivum til en på forhånd avtalt pris. Mulige underliggende aktiva er aksjer, valuta m.m.

Pengemarkedsfond

Pengefond eller sameie som tar i mot penger fra publikum og investerer dem videre i kortsiktige verdipapirer.

Pengemengden

Pengeholdende sektors beholdning av sedler og mynt, bankinnskudd og andre finansielle instrumenter som inngår i ulike pengemengdebegreper (se også M2). Pengeholdende sektor består av publikum (kommuneforvaltningen, ikke-finansielle foretak og husholdninger) samt andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter. (Merk at det gjelder andre definisjoner for basispengemengden).

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Pengeoppkjøret

Pengedelen av verdipapiroppkjøret.

Pengepolitikk

Myndighetens styring av renter og likviditet i markedet for norske kroner. Det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken er renten på bankenes innskudd i Norges Bank (foliorenten).

Portefølje

Brukes om samlet mengde av de verdipapirer som et fond blir investert i. Petroleumsfondets portefølje består blant annet av aksjer, aksjefuturekontrakter, obligasjoner, pengemarkedspllasseringer, rentefuturekontrakter og valutaterminkontrakter.

Realrente

Realrenten er nominell rente korrigert for prisstigning (inflasjon).

Referanseportefølje

En referanseportefølje er en tenkt portefølje med en bestemt sammensetning av verdipapirer (obligasjonsindeks eller aksjeindeks) som en forvalter resultatmåles i forhold til. Referanseporteføljen representerer en nøytral investeringsstrategi.

Rentebærende instrumenter

Finansielle kontrakter der avkastningen er knyttet til en avtalt rente av en pålydende verdi. Et eksempel er obligasjoner.

Renteforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av rentebærende instrumenter.

Rentefølsomhet

Sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendring på ett prosentpoeng i pengemarkedet.

Rentemargin

Differansen mellom (en banks) utlåns- og innskuddsrente.

Rentepapirer

Fellesbetegnelse for obligasjoner, sertifikater og statskasseveksler.

Renterisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktusjoner i renten.

Risikopremie

Den ekstra avkastningen en investor forventes å oppnå ved en risikabel investering i forhold til en risikofri investering. Investeringer i statlige rentepapirer benyttes vanligvis som det risikofrie sammenligningsgrunnlaget, selv om ingen investeringer er helt uten risiko.

Sertifikat

Standardisert omsettlig lån med løpetid på intil 12 måneder (ett år). Se også obligasjon.

Short-salg

I mange markeder er det tillatt å avtale salg av verdipapirer man ikke eier. På avtalt leveringsdato må imidlertid selgeren ha papiret, enten etter å ha kjøpt det eller vanligere ved å ha lånt det av en tredjepart. Short-salg kan være lønnsomt dersom man venter at prisen på verdipapiret skal synke før man må kjøpe det.

Spread

Bruktes generelt om forskjellen mellom to priser. I obligasjonsmarkedet brukes spread om forskjellen mellom salgs- og kjøpskurs på en obligasjon. Ved omsetning av obligasjoner tar ikke meglere direkte betalt for sine tjenester, men stiller i stedet kurser for kjøp og salg.

Standardavvik

Standardavvik er et mål som viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge. For en konstant verdi vil standardavviket være lik 0. Høyere standardavvik betyr større svingninger.

Statskasseveksel

Et standardisert omsettlig lån utstedt av den norske stat med løpetid under ett år og ingen rentebetalinger. Se også nullkuponobligasjon.

Styringsrente

Sentralbankens sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette foliorenten.

Støttekjøp

En sentralbanks kjøp av en valuta for å øke prisen/kursen på valutaen (se intervensioner).

Swap

Avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.

Taktisk aktivaallokering

Å velge andre aktiva- eller markedssammensetninger enn i referanseporteføljen med sikte på å oppnå høyere avkastning.

Terminkontrakter

Kontrakter om kjøp eller salg av aktiva på et fremtidig tidspunkt og til en bestemt pris. Petroleumsfondet kjøper og selger valuta på termin, for å unngå valutakursrisiko i forhold til referanseporteføljens valutasammensetning.

Terminrenter

Terminrenter er renter som løper mellom to fremtidige tidspunkter. Terminrentene kan under visse forutsetninger gi uttrykk for markedets forventninger om fremtidig rentenivå.

Valutakurs

Prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutaopsjoner

En rett, men ikke plikt, til å kjøpe eller selge et bestemt beløp valuta til en på forhånd avtalt valutakurs.

Valutareserver

Norges Banks beholdninger av finansielle aktiva i utenlandsk valuta som skal kunne benyttes i gjennomføringen av pengepolitikken. Norges Bank forvalter i tillegg Statens Petroleumsfond på vegne av Finansdepartementet.

Valutarisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktusjoner i valutakursen.

Valutaswapmarkedet

Et marked der to aktører i dag foretar et bytte mellom to valutaer med avtale om å reversere byttehandelen på et fremtidig tidspunkt til et bestemt kursforhold mellom de to valutaer (valutabytteavtale).

Verdipapirfond

Et fond som eies av en ubestemt krets av personer og hvor midlene i det vesentlige er investert i verdipapirer.

Verdipapirforetak

Foretak som yter investeringstjenester.

Volatilitet

Et statistisk mål for svingningene i en tidsserie.

VPS

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utsteder.